USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobců: a) **M. S.**, b) nezl. **D. K.**, c) nezl. **K. K.**, 6, všichni st. přísl. Ukrajina, žalobci b) a c) zast. zákonnou zástupkyní žalobkyní a), t. č. všichni bytem K přístavišti 609/24, Praha 5, všichni zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2019, č. j. OAM-234/ZA-ZA11-LE26-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2021, č. j. 2 Az 32/2019 - 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl žádost žalobců o udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobkyně a) podala proti rozhodnutí žalovaného jménem svým a žalobců b) a c) žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Žalobci namítali, že jim kvůli probíhajícímu vnitrostátnímu ozbrojenému konfliktu na Ukrajině měla být udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu. Městský soud zjistil, že žalovaný se naplněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany zabýval na straně 8 - 11 napadeného rozhodnutí, kde konstatoval, že žalobkyně a) během správního řízení zmínila pouze čistě obecné, hypotetické a ničím nepodložené obavy z možného fyzického napadení kvůli původu manžela z východu Ukrajiny nebo používání ruštiny. Navíc sama připustila, že ona ani žalobce b) během poslední návštěvy na Ukrajině v roce 2016 neměli žádné potíže. Jedinými potížemi, kterým musela čelit, bylo příležitostné verbální napadání ze strany jejích příbuzných a přátel. Informace, které si žalovaný opatřil, byly dostatečně aktuální, objektivní a relevantní a pocházely z respektovaných a nezávislých zdrojů. Z těchto informací plyne,

že bezpečnostní situace je stabilní jak v Ivanofrankivské oblasti, odkud žalobkyně a) pochází, tak i ve Lvovské oblasti, kde před odchodem z Ukrajiny žila. Obě oblasti jsou pod kontrolou ukrajinské centrální vlády a nedochází zde k žádným bezpečnostním incidentům.

[3] Ohledně vnitrostátního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině městský soud odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), ve které dospěl k závěru, že konflikt, který na Ukrajině probíhá, nelze považovat za konflikt totální, jelikož je izolovaný na východě země. Ze žádné ze zjištěných skutečností tedy neplyne, že by žalobcům v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Ohledně obav z nuceného odvodu manžela žalobkyně a) a otce žalobců b) a c) do armády a jeho následného nasazení do bojových operací městský soud uvedl, že tato skutečnost nebyla předmětem řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobcům, jelikož se jí žalovaný zabýval v samostatném řízení o udělení mezinárodní ochrany pod č. j. OAM-519/ZA-ZA11-K01-2017, ve kterém žádost manžela žalobkyně a) a otce žalobců b) a c) zamítl. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že žalovaný porušil § 3 a § 50 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, jelikož řádně zjistil skutkový stav věci, opatřil si dostatečné podklady a zcela správně rozhodl o neudělení doplňkové ochrany.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[4] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) podali proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podřazených pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Rozsudek městského soudu je nezákonný, jelikož skutkové závěry v něm uvedené nemají oporu ve spisu. Městský soud zcela ignoroval skutkové okolnosti případu, ve kterém jsou přinejmenším splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 až § 14b zákona o azylu. Městský soud při vydání napadeného rozsudku nepostupoval v souladu se zákonem, jelikož se nevypořádal se všemi důvody podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tyto důvody následně zlehčoval nebo ignoroval. Stěžovatelé v rámci předcházejícího řízení uvedli obavy z návratu do země původu, a to z důvodu probíhajícího dlouhodobého vnitrostátního ozbrojeného konfliktu. Stěžovatelka a) by po návratu do vlasti musela nastoupit do armády a jít válčit, což z obavy o svůj život nechce. Stěžovatelé se do vlasti nechtějí vrátit právě ze strachu z válečného konfliktu, který je navíc v rozporu s jejich vyznáním. Ačkoliv boje probíhají převážně ve východní části Ukrajiny, nelze zlehčovat ani situaci v západní části země, neboť zde v průběhu uplynulých dvou let došlo k opakovaným násilnostem. Média informovala nejen o aktuálních bojích mezi vládou a Pravým sektorem v Mukačevu, ale rovněž o násilnostech ve Lvově, kde došlo v důsledku činnosti Pravého sektoru k výbuchu dvou náloží, který si vyžádal řadu zraněných. Tyto skutečnosti nevzal městský soud vůbec v potaz. Pokud by však řádně ověřil veškeré tvrzené skutečnosti, tak by musel dospět k závěru, že je naplněn alespoň důvod pro udělení tzv. doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, a to pro vážné ohrožení života nebo

lidské důstojnosti stěžovatelů z důvodu svévolného násilí kvůli vnitřnímu ozbrojenému konfliktu na Ukrajině.

[6] Rozsudek městského soudu je též nepřezkoumatelný, jelikož není dostatečným a řádným způsobem vyvrácena argumentace stěžovatelů použitá v podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany i v navazujícím řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí, případně odmítnutí pro nepřijatelnost. V napadeném rozhodnutí řádně zjistil stav věci, vycházel z relevantních podkladů a zabýval se podrobně všemi tvrzeními. Plně se ztotožňuje s právním stanoviskem uvedeným v napadeném rozsudku. K tvrzení stěžovatelky a), že se obává návratu na Ukrajinu kvůli tamnímu ozbrojenému konfliktu, uvádí, že tento konflikt je situován pouze ve východní části země, přičemž stěžovatelé pocházejí z Ivanofrankivské oblasti, která není tímto konfliktem dotčena. Žalovaný ohledně obavy z povolání do armády uvádí, že v současné době jsou v ozbrojeném konfliktu nasazeni pouze vojáci z povolání a dobrovolníci. Na Ukrajině je nenastoupení k výkonu vojenské služby trestným činem pouze v případě, kdy si povolaný převezme povolávací rozkaz. Stěžovatelka a) povolávací rozkaz neobdržela, a proto jí nehrozí případné trestní stíhání.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se NSS ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele*". O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Vzhledem k tomu, že stěžovatelé uplatnili v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., NSS se zabýval nejprve tímto důvodem. Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb.

NSS). Z odůvodnění rozsudku je zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů městský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatelé se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[12] Dle stěžovatelů se městský soud nevypořádal se všemi okolnostmi žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K tomu NSS uvádí, že správní soud je povinen vypořádat se s námitkami uvedenými v žalobě a nikoliv s tvrzeními uvedenými v žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Se žalobními námitkami se městský soud vypořádal dostatečně, přičemž ke konfliktu na Ukrajině odkázal na závěry z ustálené judikatury NSS. Námitku, že v rozsudku zlehčoval nebo ignoroval skutkové okolnosti případu, proto NSS neshledal důvodnou.

[13] Stěžovatelé dále uvedli, že se obávají, že by po návratu na Ukrajinu musela stěžovatelka a) narukovat do armády kvůli konfliktu, který je v rozporu s jejich vyznáním. Tuto skutečnost však poprvé uvádí až v kasační stížnosti. NSS ji proto považuje za skutkovou novotu, ke které dle § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží. V řízení před městským soudem obavu z možného narukování do armády vztahovali vůči manželovi stěžovatelky a), tedy otci stěžovatelů b) a c). Jeho případem se však NSS zabýval již v samostatném řízení, které bylo skončeno usnesením ze dne 2. 7. 2020, č. j. 7 Azs 441/2019 - 26, kterým jeho kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Bezpečnostní situací na Ukrajině se NSS v nedávné době zabýval např. v usnesení ze dne 20. 2. 2020, č. j. 10 Azs 125/2019 - 33, či ze dne 19. 1. 2021, č. j. 6 Azs 286/2020 - 43. Dospěl v nich k závěru, že konflikt na východě Ukrajiny je relativně izolován, a proto nelze tvrdit, že by byl každý civilista pouze z důvodu své přítomnosti na Ukrajině, zvláště na územích mimo konfliktní oblasti, vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy přímo vyplývajícímu z tohoto konfliktu. V případě konfliktu, který nemá povahu tzv. totálního konfliktu, musí žadatelé dle rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS, prokázat dostatečnou míru individualizace pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Stěžovatelé však v projednávaném případě dostatečnou míru individualizace neprokázali. Tvrzení uvedená ve správním řízení, že lidé na západě Ukrajiny nemají rádi ruskojazyčnou menšinu, nelze považovat za dostatečný důvod pro udělení doplňkové ochrany podle zákona o azylu. Otázkou postavení a údajné perzekuce ruskojazyčného obyvatelstva na Ukrajině se NSS v poslední době zabýval např. v usnesení ze dne 15. 10. 2020, č. j. 2 Azs 123/2020 - 37, ve kterém dospěl k závěru, že etnickým Rusům na Ukrajině nejsou upírány politické svobody a práva a že ukrajinské orgány se snaží potenciální diskriminaci menšin eliminovat. Dále uvedl, že Ukrajinci rozlišují mezi svým záporným postojem k ruskému státu a postojem k ruskojazyčné menšině.

[15] Situací na západě Ukrajiny se zabýval žalovaný na straně 7 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že se zhoršená bezpečností situace ve východní části Ukrajiny této oblasti vůbec netýká, přičemž odkázal na zprávu OAMP Ukrajina - Situace v zemi ze dne 14. 9. 2018. Z této zprávy plyne, že bezpečnostní situace v Ivanofrankivské oblasti, odkud stěžovatelka a) pochází, i ve Lvovské oblasti, kde žila před odchodem z Ukrajiny, je stabilní. Na západě Ukrajiny došlo pouze k ojedinělým incidentům, mezi

kterými je uveden i v kasační stížnosti zmíněný incident v Mukačevu. Informace, ze kterých žalovaný vycházel, splňují požadavky kladené na kvalitu informací o zemi původu (viz např. rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2021, č. j. 4 Azs 331/2020 - 62). Závěry z těchto podkladů poté správně převzal městský soud. Stěžovatelka a) při seznámení s podklady rozhodnutí ze dne 31. 1. 2019 proti těmto podkladům nic nenamítala, ani nenavrhla jejich doplnění. Závěr městského soudu ohledně bezpečnostní situace na západě Ukrajiny lze proto označit za správný.

[16] K založení přijatelnosti kasační stížnosti dle § 104a s. ř. s. je třeba shledat, že v projednávané věci nastal jeden z případů uvedených ve výše citovaném usnesení NSS č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Nejvyšší správní soud však neshledal důvody, proč by závěry z judikatury citované městským soudem ohledně vnitrostátního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině nebyly použitelné i na nynější případ. Nejvyšší správní soud nijak nezpochybňuje, že bezpečnostní situace na Ukrajině je problematická. Je však třeba uvést, že ustálená judikatura NSS k § 14a zákona o azylu (viz např. citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 28/2008 - 68) vyhrazuje doplňkovou ochranu pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení života a zdraví žadatele o mezinárodní ochranu, což případ stěžovatelů není. Pouhý nesouhlas s rozsudkem městského soudu nemůže přijatelnost kasační stížnosti založit.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Situace stěžovatelů a jimi vznesené námitky nepřináší žádnou novou právní otázku, kterou NSS dosud neřešil, či potřebu se od dříve přijatého řešení odchýlit, anebo otázku, kterou NSS řešil v rámci jednotlivých senátů odlišně. Nedošlo ani k žádnému pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatelů. NSS proto odmítl kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou.

[18] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2021

JUDr. Radan Malík
předseda senátu